

Hariduse ja kultuuri peadirektooraat

Elukestva õppe programm

JEAN MONNET

Edulood

EUROOPA ELUKESTVA ÕPPE HEAKS

Haridus ja
koolitus

„Europe Direct” on teenistus, mis aitab leida vastused
Euroopa Liitu puudutavatele küsimustele

Tasuta infotelefon: (*)
00 800 6 7 8 9 10 11

(*) Teatud juhtudel ei võimalda mobiilsideoperaatorid helistamist 00800 numbritele või on need kõned tasulised.

Palun võtke arvesse, et paljud projektid on nüüdseks lõpetatud ja seetõttu võib veebisait ja kontaktisikuid käsitlev teave olla vananenud.

Lisateavet Euroopa Liidu kohta saate Internetist „Europa” serverist (<http://europa.eu>).

Katoloogimisandmed on esitatud väljaande lõpus.

Luxembourg: Euroopa Ühenduste Ametlike Väljaannete Talitus, 2008

ISBN 978-92-79-05931-5

© Euroopa ühendused, 2008
Allikale viitamisil on reprodutseerimine lubatud.

Printed in Belgium

TRÜKITUD VALGELE KLOORIVABALE PAPERILE

Jean Monnet' programm: Euroopa integratsiooni mõistmine

Viimase aja sündmused näitavad, kui vajalik on põhjalikum analüüs ja mõttevahetus Euroopa Liidu üle. Jean Monnet' programm vastab sellele vajadusele. Üha rohkem maailma ülikoole avaldab soovi programmis osaleda. Käesolev brošüür annab põgusa ülevaate rikkalikest kogemustest ja Euroopa integratsiooni uuenduslikust lahtimõtestamisest Jean Monnet' kooskonnas.

Omades liikmeid 60 riigis viiel kontinendil ja jõudes igal aastal 250 000 õppurini, on Jean Monnet' võrgustik oluline vahend tulevaste põlvkondade Euroopa integratsiooni teadmiste taseme ja teadlikkuse tõstmiseks nii Euroopa Liidus kui ka rahvusvaheliselt. On selge, et teadmised Euroopa integratsiooni keerukuste, julgen väita, et isegi saladuste kohta, oleksid jäänud ilma Jean Monnet' õppejõudude, nende keskuste ja ühingute väärtusliku panuseta väga tagasihoidlikeks. Eriti uutes liikmesriikides ja kandidaatriikides on Jean Monnet' võrgustik tuntud oma konkreetsete projektide ja juhtiva rolli poolest ELi liikmeks astumise ettevalmistamisel.

Euroopa poliitikakujundajatele on Jean Monnet' võrgustik ikka ja jälle tõestanud oma kasulikkust sõltumatu, vahetevahel kriitilise analüüsi ning poliitiliste nõuannete varamuna aastakonverentside ja teemagruppide raames. Arvestades selle olulisust, tervitan ma Jean Monnet' programmi edukat käivitamist uue elukestva õppe programmi raames.

Ján Figel'

Euroopa Komisjoni haridus-,
koolitus-, kultuuri- ja
noorsooküsimuste volinik

A handwritten signature in black ink that reads "Jan Figel'". The signature is written in a cursive, flowing style with a horizontal line above the name.

Sisukord

- 4 | Jean Monnet' programmi eesmärgid ja saavutused
- 4 | Jean Monnet' programmi alusel toetatavad tegevused
- 5 | 20 Jean Monnet' eduloo temaatiline esitlus

50 AASTAT EUROOPA INTEGRATSIOONI AJALUGU

- 6 | Professor Ariane Landuyt (Siena ülikool)
- 7 | Professor Daniela Preda (Genova ülikool)
- 8 | Professor Antonio Varsori (Padova ülikool)
- 9 | Professor Desmond Dinan (George Masoni ülikool)

RAHVASTE JA KULTUURIDE VAHELINE DIALOOG

- 10 | Professor Antonio Papisca (Padova ülikool)

PÕHIÕIGUSED JA MITTEDISKRIMINEERIMINE

- 11 | Professor Jacqueline Dutheil de la Rochère (Pariisi II ülikool)
- 12 | Professor Teresa Freixes Sanjuan (Barcelona autonoomne ülikool)

EUROOPA KODAKONDSUS, DEMOKRAATIA, VALITSEMINE JA INSTITUTIONAALNE ADAPTATSIOON

- 13 | Professor Paul Magnette (Brüsseli vabaülikool)
- 14 | Professor Wolfgang Wessels (Kölni ülikool)

ÕIGUS, ÜHISKOND JA EUROOPA INTEGRATSIOONI EDENEMINE

- 15 | Professor Panayotis Soldatos (Lyon III ülikool)
- 16 | Professor Joseph H. Weiler (New Yorgi ülikool)

EUROOPA INTEGRATSIOON, KANDIDAATRIIGID JA UUED LIIKMESRIIGID

- 17 | Dr Vlasta Kunová (Comeniuse ülikool Bratislavas)
- 18 | Professor Krassimir Nikolov (Varna vabaülikool)
- 19 | Professor Tibor Palankai (Corvinuse ülikool Budapestis)
- 20 | Professor Lenka Rovná (Karli ülikool Prahast)

EUROOPA INTEGRATSIOON JA MAAILM

- 21 | Professor Naveed Ahmad Tahir (Karachi ülikool)
- 22 | Professor Martin Holland (Canterbury ülikool Uus-Meremaal)
- 23 | Professor Chibli Mallat (Püha Josephi ülikool Beirutis)
- 24 | Professor Amy Verdun (Victoria ülikool)
- 25 | Professor Catherine Flaesch-Mougin (Rennes'i I ülikool)
- 26 | Jean Monnet' õppejõud, kes on astunud avalikku teenistusse

Jean Monnet' programmi eesmärgid ja saavutused

4 |

Jean Monnet' programmi eesmärk on edendada kõrgkoolides Euroopa integratsiooni käsitlevat õppe- ja uurimistööd ning asjakohast analüüsi nii ühenduses kui ka väljaspool ühendust.

Jean Monnet' tegevuskava algatati 1990. aastal. Algaastatel piirdus see Euroopa Liidu liikmesriikidega. 1993. aastal laiendati seda Poolale ja Ungarile, 1997. aastal Tšehhi Vabariigile ning 2001. aastal kõigile kandidaatriikidele ja ülejäänud maailmale. Eesmärgiks oli ergutada maailma ülikoole tutvustama ELi rahumeelse kooseksisteerimise ja lõimumise mudelit, samuti ELi poliitikat ja välistegevust.

Praeguseks on Jean Monnet' tegevuskava jõudnud 60 riiki viiel kontinendil. Aastatel 1990–2006 aitas tegevus-

kava käivitada Euroopa integratsiooni käsitleva uurimistööd valdkonnas ligikaudu 2850 õppeprojekti, sealhulgas 112 Jean Monnet' Euroopa pädevuskeskust, 720 Jean Monnet' õppetooli ning 1936 Euroopa moodulit ja alalist kursust. Jean Monnet' tegevuskava koondab võrgustikku 1800 õppejõudu, kelle kuulajaskond küündib aastas 250 000 üliõpilaseni.

Akadeemilistes ringkondades tuntakse Jean Monnet' nimetust kvaliteedimärgina. Projektid valitakse välja akadeemiliste väärtuste põhjal pärast ranget ja sõltumatut erialakolleegide hinnangu andmise protsessi.

Käesolevas brošüüris toodud edulood ei anna kaugeltki kõikehõlmavat ülevaadet Jean Monnet' kooskonna liikmete loovusest ja leidlikkusest. Kõigile kontinentidele ulatava võrgus-

tikuna on Jean Monnet' programm eduka kultuuridevahelise vastastikuse rikastamise ja dialoogi näiteks. Jean Monnet' võrgustiku väljund on tõeline ood mitmekeelsusele. Paljud Jean Monnet' akadeemiliste ringkondade säravaimad teaduslikud saavutused on avaldatud itaalia, saksa, prantsuse, hispaania ja poola keeles, samuti inglise keeles. Jean Monnet' võrgustiku rikkalikkuse täielikuks mõistmiseks tuleb läbida avastusprotsess, mis läheb kaugemale enimsiteeritud ükskeelsete akadeemiliste ajakirjade standardlähenedisest.

Uue elukestva õppe programmi 2007–2013 raames tugevdati Jean Monnet' tegevuskava ja muudeti selle tase võrdseks Erasmuse ja Leonardo da Vinci programmidega.

Jean Monnet' programmi alusel toetatavad tegevused

Euroopa integratsiooniprotsessi käsitlevat õppe- ja uurimistööd ning sellealast mõttevahetust edendavad projektid

- Jean Monnet' õppetoolid on struktuuriüksused kõrgkoolides, mis on spetsialiseerunud kõrgetasemelisele Euroopa integratsiooni käsitlevale uurimistöele.
- Jean Monnet' pädevuskeskused on selgelt märgistatud Euroopa integratsiooni käsitlevale uurimistöele spetsialiseerunud uurimisasutused. Nad koondavad osalevates kõrgkoolides Euroopa integratsiooni käsitleva uurimistöe tarbeks õppe-, uurimis- ja teabematerjali.
- Jean Monnet' õpetamismoodulid on lühikesed Euroopa integratsiooni käsitlevad õppeprogrammid (või kursused) kõrgkoolides.

- Euroopa integratsioonile spetsialiseeruvate õppejõudude ja teadlaste ühendused võivad saada toetust aastakoosolekute korraldamiseks ja teabeedastusalgatusse jaoks, näiteks veebilehtede loomiseks ning uudiskirjade väljaandmiseks.
- Akadeemiliste ringkondade korraldatud Euroopa Liiduga seotud teabe- ja uurimistegevus võib saada toetust Euroopa integratsiooni käsitlevat uurimistööd puudutavate konverentside, seminaride, ümarlaudade ja/või suvekoolide korraldamiseks.
- Jean Monnet' mitmepoolsed uurimisgrupid on Euroopa integratsiooniprotsessile pühendatud partnerlused vähemalt kolme Jean Monnet' õppetooli vahel vähemalt kolmes riigis, mis tegelevad ühis- ja multidistsiplinaarsete uuringutega.

Viimase aja Euroopa integratsiooni valdkonna poliitiliste prioriteetide akadeemiline analüüs

Poliitikakujundajad saavad kasu Euroopa integratsiooni akadeemilisest analüüsist Jean Monnet' õppejõudude poolt kõrgetasemeliste aastakonverentside ja teemagruppide raames. Nende käigus saavad kokku tipptasemel teadlased, poliitikakujundajad ja kodanikuühiskonna esindajad, tegeledes väga mitmekesiste teemadega, nagu näiteks Euroopa Liidu institutsiooniline ja põhiseaduslik tulevik, rahvaste ja kultuuride dialoog, naiste ja meeste võrdsus, Euroopa väljakutsed üleilmastunud maailmas ning Euroopa Liit ja esilekerkivad maailmakorrad.

Tegevustoetused Euroopa integratsiooni küsimustega tegelevatele asutustele

- Euroopa Kolledž (Brugge ja Natoliini ülikoolilinnakud)
- Euroopa Instituut, Firenze
- Euroopa Avaliku Halduse Instituut, Maastricht
- Euroopa Õigusakadeemia, Trier
- Euroopa Eripedagoogika Arendamise Agentuur, Middelfart
- Euroopa Koolituse Rahvusvaheline Keskus (CIFE), Nice

Teised elukestva õppega tegelevad asutused ja ühendused valitakse välja eraldi projektikonkursi järel.

5

20 Jean Monnet' eduloo temaatiline esitlus

20 allpool loetletud edulugu on rühmitatud Jean Monnet' programmi mõnede teemade pealkirjade alusel.

50 aastat Euroopa integratsiooni ajalugu

Jean Monnet' võrgustik on kohtumispaik ebatavalisele kõrgele reputatsiooniga ajaloolaste rühmale, kes osalevad aktiivselt ajaloo lahtimõtestamises, mis on vajalik Euroopa integratsiooni praeguse arengu mõistmiseks.

Rahvaste ja kultuuride vaheline dialoog

Jean Monnet' programm on 2008. aasta – Euroopa kultuuridevahelise dialoogi aasta aluseks; Jean Monnet' uurimisgrupid on korraldanud aastatel 2002–2005 viis selleteemalist kõrgetasemelist konverentsi ja mitu tulevikku suunatud projekti.

Põhiõigused ja mittediskrimineerimine

Jean Monnet' võrgustik on tuntud oma põhjaliku põhiõigusi ning mittediskrimineerimist käsitleva õppe- ja uurimistöo poolest. Märkimisväärne on, et nende tegevuse tulemuseks oli kõrgetasemeline konverents „Sooline võrdõiguslikkus ja Euroopa tulevik“, mis avaldas reaalselt mõju Euroopa konventsiooni tulemile.

Euroopa kodakondsus, demokraatia, valitsemine ja institutsionaalne adaptatsioon

Jean Monnet' programmi tavaks on saanud osaleda Euroopa ülesehitamise institutsionaalse ja poliitilise tuleviku jätkuvas analüüsis konverentside ja teemagruppide kaudu.

Õigus, ühiskond ja Euroopa integratsiooni edenemine

Euroopa Liit on ainukordne, kuna ta loodi seaduse jõul (manu legis), mitte sõja jõul (manu militari). Jean Monnet' võrgustiku liikmed on tuntud Euroopa õiguse uurimise ja mõistmise tähtsustamise poolest selle sotsiaalses, kultuurilises, poliitilises ning majanduslikus kontekstis.

Euroopa integratsioon, kandidaatriigid ja uued liikmesriigid

Jean Monnet' võrgustik on traditsiooniliselt mänginud tähtsat juhtrolli Euroopa integratsiooni käsitlevate teadmiste ja sellealase teadlikkuse levitamises kandidaatriikides ning uutes liikmesriikides.

Euroopa integratsioon ja maailm

Jean Monnet' õppejõud on andnud kogu maailmas suure panuse Euroopa Liidu tuntuse suurendamiseks ja Euroopa integratsiooniprotsessi kui rahumeelse koostöötegemise mudeli paremasse mõistmisse.

Professor Ariane Landuyt

6 | Jean Monnet' ajaloo õppetool (alates 2000. aastast) Siena ülikool Itaalias

Professor Ariane Landuyt on andnud oma 1999. aasta algatusega luua unikaalselt rahvusvaheline, interdistsiplinaarne ja mitmekeelne Euroopa õpingute magistriprogramm nimetusega „Euroopa loomise protsess” püsiva panuse Euroopa haridusse. Programmi organiseerib Siena Centro di Ricerca sull’Integrazione Europea koostöös Salamanca, Granada, Coimbra, Hannoveri ja Oradea ülikoolide, Robert Schumani nimelise Strasbourgi ülikooli, Jagiello-nimelise Krakóvi ülikooli, Ateena Panteioni ülikooli ja Montpellier’ ülikooli Jean Monnet’ õppetooli hoidjatega. Õppurid veedavad oma esimese semestri Sienas, kus peetakse loenguid itaalia keeles.

Teisel ja kolmandal semestril valib iga tudeng ained partnerülikoolide pakutud moodulite seast. Professor Landuyt on ka üks Pavia, Genova, Siena ja Torino ülikoolide poolt ühiselt organiseeritud Euroopa ajaloo, föderalismis ning Euroopa ühtsuse filosoofiadoktori programmi elluvijjatest.

Centro di Ricerca sull’Integrazione Europea direktorina on professor Landuyt Euroopa integratsiooni ajaloo kõrgetasemeliste uuringute eestvedaja. Tema juhtimisel korraldatakse igal aastal mitu sümposiumi, milles osalevad rahvusvahelised teadlaste grupid. Niisugused üritused on tudengitele eriti rikastavad ning viivad selliste raamatuteni nagu „I movimenti per l’unità europea 1970–1986” (2000, koos Daniela Predaga); „Idee d’Europa e integrazione europea” (2004), ja „Gli allargamenti della CEE/EU 1961–2004” (2005, koos Daniele Pasquinucciga). Olles kooskõlas Euroopa õpingute kutsemagistri kraadi aluseks oleva õpetamistegevuse interdistsiplinaarse loomusega, mängib professor Landuyt juhtrolli ka uurimistegevusalastes jõupingutustes, mis ulatuvad palju kaugemale kui ajaloolised teemad. Ta on koos rahvusvaheliste partneritega, sealhulgas teiste Jean Monnet’ professoritega, töötanud ka sellise uurimuse kallal nagu „Massimeedia panus Euroopa Liidu laienemisse” (2003, koos Ioan Horga ja Renaud de la Brosse’ga).

„Jean Monnet’ õppetool andis mulle võimaluse keskenduda oma uurimustöö ja õpetamistegevus Euroopa integratsiooni ajaloole, andes sellele valdkonnale teadusliku nähtavuse ja autonoomia.”

Prof. Landuyt

Professor Daniela Preda

Jean Monnet' ajaloo õppetool (alates 1995. aastast) Genova ülikool Itaalias

| 7

Daniela Preda juhatavat Jean Monnet' õppetool on ergutanud Euroopa integratsiooni õpinguid Genova ülikoolis, kus see on oluliselt kaasa aidanud Euroopa õpingute diplomiõppe programmi loomisele. Jean Monnet' õppetool on olnud esirinnas Euroopa integratsiooni õpetamise uuenduste alal, käsitledes selliseid omalaadseid teemasid nagu „Kino, Euroopa ja välissuhted pärast Teist maailmasõda” ning kasutades ära uusi õppimismeetodeid, nagu rahvusvahelised ning Euroopa rollimängud ja kujutletavatele ajalehtedele artiklite kirjutamine.

Professor Preda on aktiivselt loonud edukaid võrgustikke Euroopa integratsiooni uurimise alal, eelkõige Itaalia ülikoolide Euroopa uuringute ühingu juhatajana ning Pavia, Genova, Siena ja Torino ülikoolide ühise Euroopa ajaloo, föderalism ja Euroopa ühtsuse filosoofiadoktori programmi raames. Tänu õppetooli edukale algatusele koos kindla kohaliku osalusega, on see suutnud luua olulise Euroopa laiema mitmekordistava mõju selles piirkonnas. Õppetooli kohalikud initsiatiivid on andnud tuge sellistele publikatsioonidele nagu „Da Genova all'Europa. La vocazione europea negli ambienti economici della Liguria” (2007).

Teadusuuringute osas on professor Preda kirjutanud selliseid murrangulisi raamatuid Euroopa föderalismist nagu „De Gasperi federalista europeo” (2004) ja „Storia e percorsi del federalismo europeo. L'eredità di Carlo Cattaneo” (2004, koos C. Rognoni Vercelliga). Oma varasemate teostega on professor Prada heitnud uut valgust 1950ndate Euroopa kaitse ja Euroopa poliitiliste ühenduste arutelude kriisile. Selles kontekstis on tema tuntumad teosed „Storia di una speranza. La battaglia per la CED e la Federazione europea” (1990) ja „Sulla soglia dell'Unione. La vicenda della Comunità politica europea” (1994).

„Itaalias, nagu ka teistes Euroopa riikides, on Jean Monnet' tegevusprogramm kaasa aidanud Euroopa integratsiooni õpingute laiendamisele. Lisaks mitmete Euroopa integratsiooni kursuse käimalükkamisele, on see stimuleerinud suurt arvu Euroopa ülesehitamise protsessi, selle peategelasi ja suundumusi käsitlevaid kõrgetasemelisi uurimusi.”

Prof. Preda

Professor Antonio Varsori

8 | Jean Monnet' ajaloo õppetool (alates 2004. aastast) *Padova ülikool Itaalias*

Professor Antonio Varsori juhitud Jean Monnet' õppetool Padova ülikoolis on andnud Euroopa integratsiooni õpetamisele ja uurimistegevusele olulise tõuke, nimelt ülikooli erinevate teaduskondade õppejõududest koosneva Euroopa uuringute keskuse loomise kaudu. Edu märgina on õppetoolihoidja Euroopa integratsiooni ajaloo kursustel osalejate arv

hiljuti rohkem kui kahekordistunud. Lisaks sellele on Jean Monnet' projekt oma praktikumide ja uurimistegevuse kaudu aktiivselt kaasa aidanud suhete tugevdamisele teiste Itaalia ja välismaa ülikoolidega. Väärib märkimist, et Jean Monnet' õppetool on haaranud initsiatiivi luua uuenduslik riikidevaheline Euroopa õpingute kraadiõppeprogramm, kaasates Padova, Cluj'i ja Timișoara ülikoolid, sest neis töötavad Jean Monnet' õppetoolihoidjad.

Professor Varsori on suurendanud Jean Monnet' õppetooli tuntust pidevate kõrgetasemeliste seminaride tsükklite kaudu sellistel teemadel nagu Euroopa 1970. aastatel, regionaalpoliitika ja kutseõpe. Seminarid, millel on õppetooli õpetamistegevusele stimuleeriv mõju, põhinevad kõrgetasemelistel ajalooalastel uurimisprojektidel, mille tulemuseks on mitu publikatsiooni. Hiljutiste näidete hulka kuuluvad toimetatud raamatud nimega „Inside the European Community. Actors and Policies in the European Integration 1958–1972” (2006) ja „Sfide del mercato e identità europea”. Oma varasemate teostega on professor Varsori heitnud uut valgust aruteludele 1940. ja 1950. aastate Lääne kaitsekoostöö kohta. Selles kontekstis on tema tuntuimaks teoseks „Il Patto di Bruxelles (1948): tra integrazione europea e alleanza atlantica” (1988).

„Jean Monnet' tegevusprogrammil on õnnestunud luua Euroopa ajaloolaste kooskond, kellel on võimalus vahetada arvamusi ja arendada uuenduslikke ajaloouringuid.”

Prof. Varsori

Professor Desmond Dinan

Jean Monnet' politoloogia õppetool (alates 2001. aastast) George Masoni ülikool Ameerika Ühendriikides

| 9

Ameerika Ühendriikides elav professor Desmond Dinan on esitanud ainulaadse välisvaate Euroopa integratsiooni ajaloolise arengu kohta. Ta analüüsib neid väljakutseid, millega Euroopa Liit praegu silmitsi seisab, tuginedes kindlale arusaamale Euroopa integratsiooni arengust viimase viiekümne aasta jooksul.

Praegused kõneained ja arutelud sellisel teemal nagu niinimetatud demokraatlik puudujääk asetatakse laiemasse laienemise, üleilmastumise ja majandusliku ebakindluse konteksti.

Professor Dinani eriliseks vooruseks on suure hulga standarditele vastavate teaduslike teoste avaldamine, mida kasutatakse kogu maailmas ning teatakse nende selguse ja kasutajasõbralikkuse pärast. Nõnda on Jean Monnet'

õppetool andnud tähtsa panuse teadmiste, teadlikkuse ja mõttevahetuse levitamisega Euroopa integratsiooniprotsessi kohta. Tema tuntumate publikatsioonide hulka kuuluvad „Ever Closer Union: An Introduction to European Integration”, 3rd edition (2005); „Europe Recast: A History of European Union” (2004), ning toimetatud tööd „Origins and Evolution of the European Union” (2006) ja „Encyclopedia of the European Union” (2000).

Andeka õpetajana on professor Dinan saanud meisterliku juhendamise eest George Masoni ülikooli üliõpilasomavalitsuse aasta õppejõu auhinna. Rahvusvahelise kaubandus- ja tegevusprogrammi direktori ametis toetub ta oma laialdasele kogemusele nii Ameerika Ühendriikide kui ka Euroopa kultuuride alal, et sepihutada tavapäraste välisasjade, äri, rahanduse ja majandusprogrammide parimad komponendid üheks dünaamiliseks õppekavaks. 1987. aastal sai professor Dinan esimese Ameerika Ühendriikides määratud Euroopa Ühenduse õppekavaarendustoetuse.

„Jean Monnet' programm on mu karjäärile oluliselt kaasa aidanud ning on mind tohutult julgustanud. Ilma sellela oleksin ma küll niikuinii ELis töötanud, kuid tänu sellele olen muutunud nähtavamaks ja saanud erialast tunnustust.”

Prof. Dinan

Professor Antonio Papisca

10 | Jean Monnet' auõppetool (alates 2004. aastast) *Padova ülikool Itaalias*

Professor Papisca on koordinaator interdistsiplinaarsele Jean Monnet' riikidevahelisele uuri-

misgrupile, mis keskendub – valmistudes 2008. aastaks kui Euroopa kultuuridevahelise dialoogi aastaks – demokraatia, inimõiguste ja mitmekordse kodakondsuse vahelisele suhtele. See projekt on loogiline järg paljudele professorite Papisca ja Mascia organiseeritud inimõiguste-alastele meetmetele Padova Jean Monnet' pädevuskeskuse raames.

Oma Jean Monnet' kogemuse põhjal algatas professor Papisca 1997. aastal esimese tõeliselt euroopaliku magistriprogrammi loomise inimõiguste ja demokratiseerimise alal, äärmiselt eduka 39 Euroopa ülikooli hõlmava projekti. Tema kolleegide usalduse märgina valiti professor Papisca nii Itaalia ülikoolide Euroopa uuringute assotsiatsiooni (AUSE) kui ka Euroopa Ühenduse uuringute maailmaühingu juhatajaks.

Euroopa integratsiooni uurinute teerajajana avaldas professor Papisca esimese ulatusliku politoloogiat käsitleva Euroopa Ühendusele pühendatud raamatu Itaalias pealkirjaga „Comunità Europea e sviluppo politico”. Tema hilisemad Euroopa integratsiooni kajastavad publikatsioonid keskenduvad tüüpiliselt demokraatiale, kodakondsusele ja inimõigustele. Silmapaistvate näidete hulka kuuluvad „Verso il nuovo Parlamento Europeo” (1979) ja „Il processo costituente in Europa. Dalla moneta unica alla cittadinanza europea” (2000, koos Marco Masciaga). UNESCO inimõiguste, demokraatia ja rahu volinikuna on professor Papisca avaldanud teedrajavaid maailma tasandil rahu ja inimõiguste edendamist käsitlevaid uurimusi, tehes järeldotsi Euroopa integratsioonist. Siin mainimist väärivate raamatute hulka kuuluvad „Democrazia internazionale, via di pace. Per un nuovo Ordine Internazionale Democratico” (1995, nüüd 5. väljaanne) and „Le relazioni internazionali nell'era dell'interdipendenza e dei diritti umani” (2004, nüüd 3. väljaanne, koos Marco Masciaga).

Professor Papisca tegevus on näide konstruktiivsest rollist, mida juhtivad akadeemikud poliitika eest vastutavate, nõustavate isikutena saavad etendada. Nimelt oli ta Itaalia valitsuse ekspertgrupi liige, mis osales endise Jugoslaavia Rahvusvahelise tribunali statuudi koostamisel. Mitme kõrgetasemelise komitee liikmena nõustab ta endiselt Itaalia ametiasutusi inimõiguste ja ülikoolide rahvusvahelistumise valdkonnas.

„Jean Monnet' tegevusprogrammi panus minu ainevaldkonda peitub eeskätt interdistsiplinaarses ja ülikoolidevahelises vastastikusel rikastamises, mis toimub igavese identiteedi ja kuuluvuse probleemi lahendamise käigus, viidates aktiivsele inimõigustel põhinevale Euroopa kodakondsusele.”

Prof. Papisca

Professor Jacqueline Dutheil de la Rochère

Jean Monnet' õiguse õppetool (alates 1994. aastast) *Panthéon-Assasi Pariisi II ülikool Prantsusmaal*

11

Professor Dutheil de la Rochère'i juhtimise all on Pariisi II ülikooli Jean Monnet' tippkeskus (Centre de Droit Européen) hakanud keskenduma Euroopa riigiõiguse ja põhiõiguste õpetamisele ja uurimisele. Pidades silmas professor Dutheil de la Rochère'i kompetentsust, palus Prantsuse valitsus tal olla asendusesindaja Euroopa konventsioonil, mis koostas Euroopa Liidu põhiõiguste harta. Tema sellealase akadeemilise tegevuse tulemiks oli ELi harta täiendatud analüüs Jurisclasseur Europe sarjas. ELi põhiseaduse lepingu raames on keskuse praegune tähelepanu põhiõigustele andnud tulemuseks eelkõige „Constitution européenne, démocratie et droits de l'homme” (2003) avaldamise. Põhiõiguste teadusliku uurimise kontekstis on keskus olnud eriti aktiivne osavõtja sellistes riikidevahelistes võrgustikes nagu Euroopa riigiõiguse võrgustik ja Euroopa avaliku õiguse grupp.

Ülikooli presidendina on professor Jacqueline Dutheil de la Rochère muutnud Pariisi II ülikooli juhtivaks ülikooliks õigushariduse rahvusvahelistumise alal. Ta on loonud edukalt õiguslaseid topeltkraadiprogramme Ühendkuningriigi, Iirimaa, Saksamaa, Hispaania ja Itaaliaga. Sarnased koostöömeetmed töötati välja ka Ladina-Ameerika ja Jaapani ülikoolidega.

Professor Dutheil de la Rochère jätkab oma üldiste ELi õiguslaste standardteoste avaldamist, mida kasutatakse prantsuse keelt kõneleva maailma ülikoolides. Hiljutiste näidete hulka kuuluvad „Introduction au droit de l'Union européenne” (2006) ja „Droit matériel de l'Union européenne” (2006). 2006. aastal autasustas Prantsuse valitsus Professor Dutheil de la Rochère'i Prantsuse Auleegioni Ordeni rüütliristiga (Chevalier de la Légion d'Honneur) tema laialdase kõrgetasemelise tegevuse eest Euroopas.

„Jean Monnet' tegevusprogramm on osutunud oma stimuleeriva intellektuaalse mõju pärast ülioluliseks. Regulaarsed kohtumised Brüsselis, milles osalevad kõrgetasemelised teadlased ja otsusetegijad, on tõelised ideede laborid.”

Prof. Dutheil de la Rochère

Professor Teresa Freixes Sanjuan

12 | Jean Monnet' õiguse õppetool (alates 2003. aastast) *Barcelona autonoomne ülikool Hispaanias*

Professor Theresa Freixes'i akadeemiline töö keskendub Euroopa konstitutsionalismile, põhiõigustele, sooküsimustele ja autonoomsusele. Jean Monnet' õppetooli juhatajana on ta olnud kõige edukam nendes küsimustes erinevate riiklike ja valitsusväliste organisatsioonide tarbeks uuenduslike uurimisprojektide algatamises. Professor Freixes'i juhtivat rolli nende küsimuste käsitlemisel on tunnustatud tema liikmestaatusega Euroopa Ühenduse ELi põhiõiguste sõltumatute ekspertide võrgustikus.

Jean Monnet' võrgustiku kaudu on professor Freixes suutnud märgatavalt tõsta oma projektide riikidevahelist taset, olles kaasanud partnereid Itaaliast, Prantsusmaalt, Saksamaalt ja Poolast. Eelnevalt nimetatud partnerid teostavad eelkõige Erasmus programmi raames õppekaavaarendusprojekti, et valmistada ette magistriprogrammi „Õigusteadus ja Euroopa integratsioonipoliitika: Euroopa riigiõigus ja mitmetasemeline konstitutsionalism”.

Professor Freixes'i arvukate konstitutsionalismi ja põhiõigusi käsitlevate publikatsioonide hulka kuulub „El futuro de Europa: Constitución y Derechos Fundamentales.”

„Jean Monnet' tegevusprogramm on otsustavalt kaasa aidanud Euroopa riigiõiguse loomisse, eriti veel sellega, et rahvusvaheline akadeemiline üldsus tunnustab põhiõigusi ja mittediskrimineerimist kui teaduslikke valdkondi.”

Prof. Freixes

Professor Paul Magonette

Jean Monnet' politoloogia õppetool (alates 2002. aastast) Brüsseli vabäiliskool Belgias

13

Professor Paul Magonette on oma uurimistöös ja õpetuses keskendunud Euroopa kodakondsusele ja konstitutsionalismile. Tema juhtimisel algatati mitu akadeemilist ja avalikku arutelu, mis aitasid vormistada selliseid kõrgetasemelisi publikatsioone nagu „Au nom des peuples, Le malentendu constitutionnel européen” (2006); „The European Convention, Bargaining in the shadow of rhetoric” väljaandes „West European Politics” (2004, koos Kalypso Nicolaidis'iga), ja „European Governance and Civic Participation: Beyond Elitist Citizenship?” Professor Magonette on rajanud edukalt oma Jean Monnet' õppetooli, et arendada viie aasta pikkust projekti (2006–2010) „Vastuseis Euroopale: Euroopa-vastaste liikumiste võrdlev ja diakrooniline analüüs”. Lisaks sellele aitas professori Jean Monnet' tegevus kaasa tema ühinemisele Euroopa projektiga „Euroopa demokraatia uus määratlus”.

Viljaka autori ja endise ULBi Jean Monnet' tippkeskuse direktorina on professor Magonette olnud väga aktiivne Euroopa integratsiooni staatust selgitavate murranguliste publikatsioonide avaldamisel. Näiteks sellised tema toimetatud teosed nagu „La grande Europe” (2004), „La constitution de l'Europe” (2002) ja „Le nouveau modèle européen” (2000, koos Eric Remacle'iga). Viimane neist

pärjati Euroopa alase uurimustöö eest Francqui auhinaga. Professor Magonette on avaldanud ka „Le régime politique de l'Union européenne” (2003) ja „What is the European Union?” (2005), püüdes selgitada ELi poliitilist protsessi.

Õppejõuna on professor Magonette edukalt juhtinud Institut d'Etudes Européennes'i õppekava uuendamist ja samal ajal olnud ka aktiivne riikidevahelisel tasemel, õpetades osalise koormusega Pariisi Institut d'Etudes Politiques'is.

„Rahaline tugi, mida Jean Monnet' tegevuskava pakub, on väga kasulik kõikidele neile, kes soovivad algatada uusi ja laialdasi uurimisprojekte: võimalus kutsuda külla väliskolleege ja organiseerida konverentse on parim viis sillutada tee tuleviku uuenduslikule uurimistegevusele.”

Prof. Magonette

Professor Wolfgang Wessels

14 |

Jean Monnet' politoloogia õppetool (alates 1994. aastast) Kölni ülikool, Saksamaa

Professor Wolfgang Wesselsi Jean Monnet' õppetool on Euroopa integratsiooni uuendusliku õpetamise esirinnas, eelkõige trükitud ja virtuaalsete õpikute ning e-õppeprogrammide koostamise, interdistsiplinaarsete ja paljuraahvuseliste kursuste ning matkimismängude läbiviimise ja intensiivse Erasmuse vahetusprogrammi kaudu. Viimastel aastatel on Jean Monnet' õppetoolis õppinud üle 4000 üliõpilase. Tähtsa panusena Euroopa integratsiooni uuringute edasisse arengusse on professor Wessels viimastel aastatel juhendanud edukalt kümme doktoriväitekirja, ning järgmised kümme on hetkel juba valmimas.

Professor Wesselsi Jean Monnet' tegevus on arenenud kolmel tasandil: 1) Kohalikul tasandil keskendub Jean Monnet' õppetooli ja Euroopa integratsiooni spetsialistide Kölni keskus (CoPOLIS) ELi tulevikku käsitleva arutelu edendamisele; 2) Piirkondlikul tasandil rõhutab Jean Monnet' Nordrhein-Westfaleni piirkonna tippkeskus teadustöö ja õpetamise sünergiat; ja 3) Euroopa tasandil on Jean Monnet' riikidevaheline uurimisgrupp nimega IGC põhiseadustamise võrgustik keskendunud akadeemilisele mõttevahetusele, olles avaldanud publikatsioone nagu „EU Constitutionalization: From the Convention to the Constitutional Treaty 2002–2005” (2006, toimetatud

koos Lenka Rovnága). Professor Wesselsi kaalukas panus ELi konstitutsioonilisse tulevikku on eriti oluline poliitika-kujundajate jaoks. Võtke või tema tööd „Strategien und institutionelle Perspektiven nach der Verfassungskrise: Funktionalistische und institutionalistische Wege zu einem neuen europäischen Verhandlungspaket”, väljaandes „Politische Vierteljahresschrift” (2006, koos Anne Faberiga) ja „L'opportunité de la crise-inventaire et analyse des scénarios pour l'avenir de l'UE” väljaandes „Visions d'Europe” (2007, koos Anja Thomasega).

Hetkel juhendab professor Wessels oma Jean Monnet' õppetoolis 12 kõrgetasemelist ELi institutsioonilist arengut käsitlevat uurimisprojekti ja kaht tööd ELi rollist rahvusvahelises süsteemis. Need projektid on ellu kutsunud rohkearvuliselt kõrgetasemelisi publikatsioone ja märkimisväärseid teoreetilisi kaastöid. Professor Wessels analüüsib ja selgitab Euroopa integreeritud mitmeastmelise poliitilise süsteemi praegust arengut kokkusulamis-teooria kaudu. Tema silmapaistvamad publikatsioonid selles kontekstis on „Die Fusionsthese”, väljaandes „Europa 2020, Szenarien politischer Entwicklungen” (1997) ja „The Constitutional Treaty: Three Readings from a Fusion Perspective” väljaandes „Journal of Common Market Studies: Annual Review” (2004/2005).

„Jean Monnet' tegevusprogrammi eriline väärtus peitub võimalustes, mida ta loob Euroopa integratsiooni käsitlevate ülikoolide, uurimisinstituutide ja eksperdirühmade vahelistele piiriülesele ja interdistsiplinaarsele võrgustikule. See tagab Euroopa uuringute edasiarenemise ja parema kvaliteedi.”

Prof. Wessels

Professor Panayotis Soldatos

Jean Monnet' õigusteaduse ja politoloogia õppetool (alates 1993. aastast)

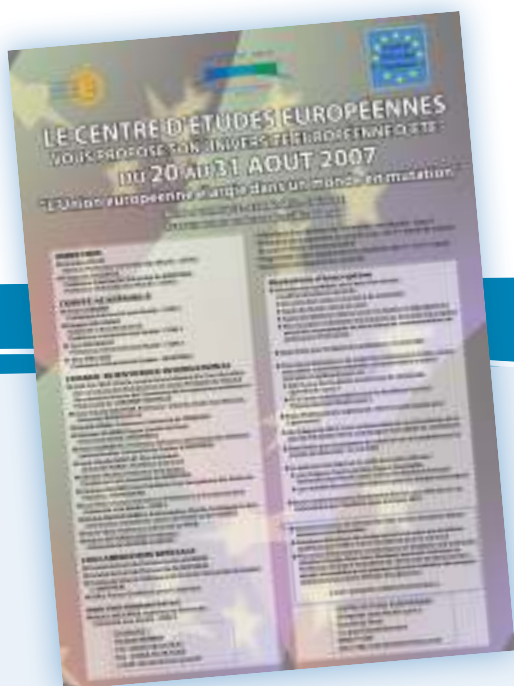
15

Jean Moulini – Lyoni III ülikool, Prantsusmaa

Professor Panayotis Soldatose juhitud Jean Monnet' õppetool oli üks kahest esimesest õppetoolist, mida Euroopa Komisjon autasustas väljaspool Euroopat. Algselt paiknes tema õppetool Kanada Montréali ülikoolis. 2003. aastast on professor Soldatos jätkanud oma Jean Monnet' tegevust Jean Moulini ehk Lyoni III ülikoolis.

Professor Soldatos on olnud eestvedaja Euroopa integratsiooni õigusliku ja poliitilise analüüsi vahelise lõhe ületamises. Ta on 27 raamatu autor ja kaasautor, nagu näiteks „Le système institutionnel et politique des Communautés européennes dans un monde en mutation: théorie et pratique” (1989), „La Convention sur l'avenir de l'Europe: essai d'évaluation de son projet de traité établissant une Constitution pour l'Europe” (2004, toimetatud koos Christian Philipiga), „L'Union européenne élargie aux nouvelles frontières et à la recherche d'une nouvelle politique de voisinage” (2006, toimetatud koos Christian Philipiga). Samuti on ta ajakirja „Journal of European Integration” asutaja ja toimetaja.

Jean Moulini – Lyoni III ülikool on professor Soldatose edukast kogemusest Montréali ülikoolis palju kasu saanud. Tuginedes Kanada õppetooli poolt loodud dünaamilisusele, on professor Soldatosel õnnestunud ametlikult õppeasutuse organiseerida võtta mainekas Euroopa integratsiooni käsitlev iga-aastane kollokvium. Selle tulemused avaldab tuntud Brüsseli kirjastaja (Éditions E. Bruylant). Püüdes jõuda laiemas üldsuses, algatas professor Soldatos büllötääni “L'Euroscope”, mis analüüsib praeguseid ELi sündmuseid ja annab nende kohta teavet nii akadeemilisele kogukonnale kui ka kodanikuühiskonnale. Lisaks sellele lõi ta praktiseerivate juristide ja äriühingute hüveks “Cercle Jean Monnet en affaires européennes”. Professor Soldatos on välja arendanud (kaasdirektorina rektor Christian Philip) ka iga-aastase Euroopa suvekooli, kuhu tuleb kokku ligikaudu 100 tudengit ja lektorit erinevatest maailma osadest, et luua ülemaailmne Euroopa integratsiooni teadmiste baas ning suurendada sellealast teadlikkust.

„Jean Monnet' tegevusprogrammi lisaväärtus seisneb Euroopa integratsiooni õppe võimaldamises koos suurema ja püsivama struktureerituse, usaldusvärsuse ja nähtavusega.”

Prof. Soldatos

Professor Joseph H. H. Weiler

16 | Jean Monnet' õiguse õppetool (alates 1993. aastast) New Yorgi ülikool, Ameerika Ühendriigid

Professor Joseph Weileri Jean Monnet' õppetool oli üks kahest esimesest sellisest õppetoolist, mida Euroopa Komisjon väljaspool Euroopat autasustas. See sai alguse 1993. aastal Harvardi ülikooli õigusteaduskonnas ja kolis 2001. aastal New Yorgi ülikooli. Professor Weileri juhitud Jean Monnet' programmi kvaliteedimärgiks on akadeemiline tipp-tase. Rahvusvahelise ja piirkondliku majandusõiguse ja majandusliku õigluse Jean Monnet' keskus New Yorgis on saanud üheks juhtivaks ELi stipendiumite keskuseks – kõikide Euroopa integratsiooni aspektide kriitiline, multidistsiplinaarne, kaasaegne teaduslik uurimine ja käsitlemine. Perioodiliste töödokumentide „Jean Monnet' Working Papers” kujul avaldab see üht kõige silmapaistvamat ja enimloetumat Euroopa integratsiooni stipendiumite teabekandjat (nüüd juba 11. aastat). Keskusel on edukas Emile Noeli stipendiumiprogramm, mis toob Euroopa integratsiooni valdkonna teadlasi New Yorki. Lisaks sellele sponsoreerib Jean Monnet' keskus suure nähtavusega üleatlantiliste läbirääkimiste sarju, milles osalevad Euroopa juhtivad poliitikakujundajad, nagu näiteks Valéry Giscard D'Estaing, Romano Prodi, Mario Monti ja Pascal Lamy.

Jean Monnet' õppetooli juhatajana on professor Weiler andnud epohhiloova akadeemilise ja organisatsioonilise panuse Euroopa integratsiooni õppesse. Viljaka autorina on ta loonud mõjukaid teoseid, mis täiustavad meie arusaamist Euroopa integratsioonist. Näiteks artikkel „The Transformation of Europe”, Yale Law Journal (1991) ja raamat „Constitution of Europe – do the New Clothes have an Emperor” (1998). Lisaks sellele kaasasutas ta 1989. aastal Euroopa Instituudis Euroopa Õigusakadeemia ning on ajakirjade „The European Journal of International Law” ja „The European Law Journal” asutaja ja toimetaja.

Tõsiselt hõivatud kodanikuna oli professor Weiler Euroopa Parlamendi institutsiooniliste suhete komitee juristide komitee liige, olles parlamendi Inimõiguste- ja vabaduste deklaratsiooni ja Maastrichti valitsustevahelisse konverentsi parlamendi poolt ettevalmistatud materjalide panuse kaasautor. Tema poliitiliselt vastuolulist esseed pealkirjaga „Un'Europa Cristiana” (2003) on tõlgitud saksa, poola, hispaania, portugali, sloveeni, prantsuse, ungari ja hollandi keelde.

„Jean Monnet' tegevusprogramm on olnud üle lootuste edukas. Selle peamine saavutus on teadlaste kooskond, mille see programm on ülemaailmselt Euroopa seadusliku integratsiooni teema ümber loonud.”

Prof. Weiler

Dr Vlasta Kunová

Jean Monnet' õiguse õppetool (alates 2004. aastast) Comeniuse ülikool Slovaki Vabariigis

17

Dr Vlasta Kunová juhib Jean Monnet' õppetooli ja on Bratislava Comeniuse ülikooli rahvusvaheliste suhete ja õigusaktide ühtlustamise instituudi direktor. Pideva loengute ja uute ülikoolikursuste voolu kaudu on Jean Monnet' õppetool märkimisväärselt kaasa aidanud Slovaki Vabariigi ELi liikmeks astumise ettevalmistamisele. Tänu õppetoolile tutvustati sotsiaal- ja majandusteaduskonnas uusi diplomiõppekursusi ELi õiguse alal ning rahvusvaheliste suhete ja õigusaktide ühtlustamise instituudis alustati uute kraadiõppe kursustega. Erilist tähelepanu pälvisid õigusaktide ühtlustamise õiguslikud aspektid ELi eeskujul kohaselt. Õppetooli spetsialiseeritum õpe, uurimustegevus ja konverentsitegevus on keskendunud ELi välissuhetele ja inimõiguste kaitsele.

Kuna varem ei olnud nendel teemadel slovakeelset teaduslikku teavet saadaval, siis oli õppetooli panus nendes valdkondades teadmiste levitamisse eriti oluline. Lisaks oma tegevusele Comeniuse ülikoolis võttis Dr Kunová kasutusele ka Jean Monnet' mooduli Banska Bystrica Matej Bel ülikoolis. Lisaks sellele on ta Slovakkia riigiteenistujate ning Serbia ja Ukraina, Valgevene ja Moldova valitsusasutuste koolitaja.

1990. aastate lõpust alates on Dr Kunová aktiivselt avaldanud ELi õiguse alaseid töid. Nende hulka kuuluvad „Európske právo materiály a texty” (Euroopa õigus: materjalid ja tekstid; 1998, koos D. Nováčková ja M. Krošlákovága); “Voľný pohyb osôb a uznanie kvalifikácie v práve Európskej únie” (Isikute vaba liikumine ja vastastikune tunnustamine ELi õiguses; 2006); „Perspektívy vonkajších vzťahov EÚ a SR” (ELi ja SVi välissuhete perspektiivid; 2006).

„Jean Monnet' tegevusprogramm on olnud kasulik Slovaki Vabariigi ettevalmistuses ELi liikmesriigiks saamisel.”

Dr Kunová

Professor Krassimir Nikolov

18 | Jean Monnet' politoloogia õppetool (alates 2004. aastast) *Varna vabaülikool Chernorizets Hrabar Bulgaarias*

Varna vabaülikool Chernorizets Hrabar

Professor Krassimir Nicolovi Jean Monnet' õppetool Varna vabaülikoolis Chernorizets Hrabar on Bulgaarias esimene, mis asub pealinnast väljaspool. Selle eesmärk on edendada ELi poliitilise integratsiooni õpet ja arutelu bakalaureuse ja magistri tasemel ning aidata kaasa Bulgaaria integratsioonile Euroopa Liitu. Erinevalt tavaõppest sisaldab see õppetöövälisest tegevust konverentsi sessioonide ja korrapäraste tudengiarutelude kujul, doktorantide osavõttu ülikoolidevahelistest Euroopa välispoliitika seminaridest ning uurijate, lektorite ja kraadiõppe üliõpilaste osalust üleülikoolilises arutelus "Akadeemiline võrgustik Euroopa tulevikuks".

Õppetooli tegevus on näidanud kindlat lisaväärtust, eelkõige interdistsiplinaarse ja üleülikoolilise arutelutegevuse organiseerimise kaudu, kursusteemade ühendamisel asjakohaste praktiliste küsimustega, mis tulenevad praegustest ELi arengutest või Bulgaaria liitumise probleemidest. Lisaks liitumisprotsessile on professor Nicolov oma akadeemilises tegevuses keskendunud Euroopa naaberriikide poliitikale (ENP), sealhulgas aruteludele ENPi „Musta mere dimensioonist” ning piirkondlikest koostöövõimalustest ja -piirangutest 2007. aastal laienenud ELi idapiiril. Bulgaaria Euroopa Ühenduse õpingute assotsiatsiooni jõulise peasekretärina on professor Nikolov mitme tähtsa publikatsiooni toimetaja ja kaasautor üllitistele nagu „One Enlargement is not Enough. South East European Debates on EU Integration” (2005); „Views from the Outside: The European Union between a Constitution and Parliamentary Elections” (2004); „The European Union after 1 May 2004: Is there an Enlargement Shock? Implications for South Eastern Europe and for the Enlarged Union” (2004).

„Jean Monnet' tegevusprogramm aitab kindlasti kaasa üleeuroopalise arutelu algatamisele ja ELi integratsiooni võtmeküsimuste uurimisele.”

Prof. Nikolov

Professor Tibor Palankai

Jean Monnet' majanduse õppetool (alates 1993. aastast) Budapesti Corvinuse ülikool Ungaris

19

Professor Tibor Palankai on Budapesti Corvinuse ülikooli Euroopa õpingute ja hariduskeskuse direktor. Tänu tema Jean Monnet' õppetoolile lõi ülikool Euroopa integratsiooni eriala ning lisas valdkonda mitu kohustuslikku kursust. Pidades silmas Ungari kui üleminekuriigi erivajadusi, arendas Jean Monnet' õppetool Euroopa integratsiooni õppekavale välja uued lähenemisviisid ja uue sisu. Professor Palankai põhikursus üleilmse ja Euroopa integratsiooni ökonomikas sai alguse Jean Monnet' tegevusprogrammi raames. Aegamisi arenes see baasõpikuks „Laieneva Euroopa Liidu ökonomika”. Võrreldes standardtekstidega, keskendub see raamat kandidaatriikide integratsiooni probleemidele, rõhutades eriti nende ümberkujundamist ja uut integratsiooniküpsuse kontseptsiooni.

Ungari Euroopa Ühenduse õpingute assotsiatsiooni direktorina mängisid professor Palankai ja Jean Monnet' tegevusprogramm suurt rolli Euroopa integratsiooni õppe laiendamises kõikidesse Ungari ülikoolidesse, kõikidele haridustasemetele põhikursustest erikursusteni kraadi- ja doktoriõppes. 1990. aastate alguses oli ainult paarkümmend Ungari integratsiooni eksperti. Praegu on rohkem kui 250 professorit ja lektorit üle kogu riigi seotud Euroopa integratsiooni õppega.

Silmapaistva õpetlasena on professor Palankai avaldanud palju kõrgetasemelisi teoseid, sealhulgas „Creation of a Functioning Market Economy”, väljaandes „The Ideas of the Hungarian Revolution, Suppressed and Victorious 1956–1999” (2002) ja „Hungary and the Lisbon Process, Development and Finance”, ajakirjas „Quarterly Journal of Hungarian Development Bank” (2005). Ta on õpetanud kümme aastat Brugges'i Euroopa Kolledžis ja tänu tema Euroopa integratsiooni uurimistöele valiti ta Ungari Teaduste Akadeemia liikmeks.

„Minu kindel isiklik arvamus on, et Jean Monnet' tegevusprogramm oli üks edukamaid Euroopa integratsiooni õpetamist ja ka uurimistööd edendavaid algatusi.”

Prof. Palankai

Professor Lenka Rovná

20 |

Jean Monnet' politoloogia õppetool (alates 1997. aastast) *Praha Karli ülikool Tšehhi Vabariigis*

Professor Lenka Rovná on Karli ülikooli Lääne-Euroopa uuringute osakonna asutaja. Aastatel 1999 kuni 2006 oli ta ka Tšehhi Euroopa Ühenduse uuringute ühingu president. Suurepärase organiseerijana sai professor Rovná uute Lääne-Euroopa uuringute ja Euroopa integratsiooni uuringute õppeprogrammide juhendajaks. Samuti on ta magistriprogrammi Euomasters/Transatlantic Masters koordinaator. Tema juhtimise all asutas Karli ülikool esimese Jean Monnet' tippkeskuse Kesk- ja Ida-Euroopas. Professor Rovná organiseeris oma Jean Monnet' projekti

raames Karli ülikoolis Euroopa diskussioonifoorumi selliste tippasemel esinejatega nagu Lord Robertson, Dominique de Villepin, Guy Verhofstadt, Ann Lindh ja Margot Wallström.

Valmistudes Tšehhi Vabariigi ühinemiseks ELiga, oli professor Rovná tegevuse sihtmärgiks mitte ainult tudengid, vaid palju laiem üldsus. Ta lõi Tšehhi riigiteenistujatele ja erasektorile ELi käsitleva koolitusprogrammi Europeum. Samuti võttis ta osa projektist, mis valmistas ette Tšehhi Vabariigi avaliku teenistuse reformi. Hetkel alustab Jean Monnet' keskus kursustega Tšehhi riigiteenistujatele, valmistudes ette Tšehhi Vabariigi 2009. aasta eesistumiseks.

Professor Rovná lõi koos nelja teise Jean Monnet' tippkeskusega võrgustiku „IGCNet”. Eelkõige oli selle tulemuseks teos nimega “EU Constitutionalisation: From the Convention to the Constitutional Treaty 2002–2005” (2006, toimetatud koos Wolfgang Wesselsiga). Tšehhi valitsus pöördus professor Rovná kui institutsiooniliste küsimuste eksperdi poole palvega tegutseda asendusesindajana Euroopa konventsioonis, mis valmistas ette ELi põhiseadusliku lepingut. Prantsuse president autasustas tema tegevust Euroopa tuleviku nimel tiitliga „Chevalier de l'Ordre National U Merit”.

„Jean Monnet' projektis osalemine aitas mul saada Euroopa küsimusi puudutava rahvusvahelise akadeemilise ja hiljem isegi poliitilise kogukonna liikmeks. Tiitleid Jean Monnet' õppetool ja Jean Monnet' tippkeskus peetakse väga prestiižikateks ning need andsid mulle võimalusi olla kaasa arvatud ja osaleda mitmes riskantses ettevõtmises.”

Prof. Rovná

Professor Naveed Ahmad Tahir

Jean Monnet' politoloogia õppetool (alates 2001. aastast) Karachi ülikool, Pakistan

21

Professor Naveed Ahmad Tahiri Euroopa piirkonna õppekeskus on ainus instituut Pakistanis, mis pühendub ainult Euroopa õppele ja uurimisele, eriti Euroopa Liidule, selle institutsioonidele, poliitikale ja välissuhetele. Õppetooli tegevuse tulemuseks on Euroopa Liidu kursusetöö õppekava märkimisväärselt laienenud, uuenenud ja täienenud. See oli ebaharilik, kuna Euroopat ja selle institutsioone õpetatakse Pakistani ülikooli magistritasemel tavaliselt ainult põgusalt, suurema rahvusvaheliste suhete distsipliini osana.

Tänu professor Ahmad Tahiri dünaamilisusele on kohalik meedia keskuse tegevust Jean Monnet' õppetooli kontekstis palju kajastanud ning selle tegevusega on suurenenud Pakistanis huvi Euroopa Liidu vastu ja kasvanud teadlikkus selle kohta. Õppetooli juhatajat on tunnustatud Euroopa õpingute spetsialistina akadeemilistes ja valitsuse ringkondades, ajakirjanduslikus kogukonnas ja kodanikuühiskonnas ning tema poole on pööratud eksperthinnangu saamiseks.

Viljaka autorina on professor Ahmad Tahir kirjutanud palju raamatuid Euroopa küsimustes, mida on laialdaselt hinnatud kui arengumaailmast lähtuvat vaatenurka. Tema viimase aja teoste hulka kuuluvad „A Survey of EU Pakistan Relations in the Contemporary Regional and

International Setting: Political, Security, Economic and Development Aspects” (2003), „The Post-September 11 International Scenario and the European Union” (2004), „US-European Relations in the Contemporary International Setting: Implications for the Developing World” (2004) „The Vicissitudes of the Palestinian Quest for Statehood and the European Union“ (2005), „The Role of Europe in Conflict Resolution, Conflict Management, Peace-Building and Peace-Keeping from the Balkans to South East Asia” (2006). Professor Ahmad Tahir on ka oma keskuse kaks korda aastas ilmuva Euroopa uuringu teinud ajakirja toimetaja.

„Jean Monnet' õppetoolide projekt on oluliselt tõstnud minu keskuse usaldusväärsust Euroopa uuringutele spetsialiseeruva teadusasutusena. Õppetooli hoidjana on see aidanud mul saavutada tuntust Euroopa uuringute spetsialistina akadeemilistes, valitsus- ja ajakirjandusringkondades ning kodanikuühiskonnas.”

Prof. Ahmad Tahir

Professor Martin Holland

22 | Jean Monnet' politoloogia õppetool (alates 2001. aastast) Canterbury ülikool, Uus-Meremaa

Professor Martin Holland on Uus-Meremaa riikliku Euroopa uuringute keskuse direktor; 2004. aastal sai keskus Jean Monnet' pädevuskeskuse nimetuse. Alates Canterbury ülikooli õppejõudude perega liitumisest 1984. aastal on professor Holland olnud märkimisväärselt aktiivne Euroopa integratsiooni käsitleva uurimistöö arendaja. Tema Jean Monnet' õppetool ja õpetamismoodulid on olnud kesksed Austraalia esimese ja ainukese Euroopa õpingute bakalaureuse õppekava väljatöötamisel, mille raames on valminud juba 13 nelja teadusharu ülest teadustööd, mis on pühendatud ELi uuringutele.

Keskus on samuti alustanud ELi õppekava algatusega, mille eesmärgiks on põhiõppekavade veebiandmebaasi väljatöötamine. Peale selle on Jean Monnet' tegevus olnud oluliseks soodustavaks teguriks Uus-Meremaa keskuste võrgustiku loomisel 2006. aastal. Võrgustik hõlmab nüüd kaheksast Uus-Meremaa ülikoolist seitset ning on pühendatud ELi kursuste ja uuringute levitamisele üle maa.

Lisaks haridusalasele tegevusele on professor Holland olnud edukas dünaamilise uurimismeeskonna looja, nimelt Jean Monnet' mitmepoolse uurimisgrupi raames, teemaks „EL läbi Aasia/Vaikse ookeani piirkonna elanike silmade.” See oli esimene omalaadne uurimus, mis uuris range metoodika järgi ELi kuvandit Aasia/Vaikse ookeani piirkonnas ja märkimisväärne on, et tulemuseks oli raamat „The EU Through the Eyes of the Asia-Pacific: public perceptions and media representations” (2005, koos Nathalia Chabaniga). Professor Holland on kirjutanud 16 raamatut, kõige uuemad neist on „The European Union and the Third World” (2002) ja „The Common Foreign and Security Policy: The First Decade” (2003). Praegu on ta Aasia/Vaikse ookeani piirkonna ELi uuringute ühingu asepresident.

„Ilma Jean Monnet' programmi toetuseta ei oleks ELi uuringud Uus-Meremaal esile kerkinud, kindlasti mitte nii silmapaistvalt, kui need alates 2000. aastast praeguseks on. Tänapäeval on ELi uuringud Uus-Meremaal tunnustatud ja populaarne õppe- ja uurimisvaldkond ning Uus-Meremaa riikliku Euroopa uuringute keskuse tegevust

hindab kõrgelt nii riiklik kui ka kolmas sektor. Nõnda on Jean Monnet' programmi mõju ja toime ulatunud akadeemilistest ringkondadest kaugemale ning sel on olnud ka teavitav funktsioon.”

Prof. Holland

Professor Chibli Mallat

Jean Monnet' õigusteaduse õppetool (alates 2001. aastast) Beiruti Püha Joosepi ülikool, Liibanon

| 23

Professor Chibli Mallat on Beiruti Püha Joosepi ülikooli juures tegutseva Jean Monnet' pädevuskeskuse (*Centre d'études sur l'Union européenne*) direktor. Ta on samuti õppetooli hoidja. Õppetool on asutamisest saadik tegutsenud kolmes keeles (prantsuse, araabia ja inglise). Selle tuntus Liibanonis ja Araabia maailmas on oluliselt kaasa aidanud Euroopa Liidu süvauuringute vastu elava huvi tekitamisele. Õppetooli tuntus on märkimisväärselt tõusnud professor Mallat' presidendikampaania tõttu.

Professor Mallat, olles osa võtnud juba sellest Jean Monnet' konverentsist, kus kuulutati välja ELi naabruspoliitika, on sellest alates organiseerinud mitu uurimisprojekti, 6 rahvusvahelist konverentsi, samuti arvatult loenguid, mis on viinud ELi naabruspoliitika otse Liibanoni sotsiaal- ja poliitilise maastiku keskmesse. Professor Mallat' intensiivne tegevus Liibanonist „Kesk-Ida moodi Euroopa” tegemiseks on võtnud Euroopa poliitikakujundajatega kogu Liibanoni seeditõlvatsiooni jooksul peetud kõrgetasemeliste kohtumiste vormi, hõlmates ka regulaarseid panuseid Euroopa ja Liibanoni mõttevahetusse selle üle, kuidas kiirendada piirkonna ajaloolise kursi pööramist vägivallatusse suunda.

Professor Mallat' akadeemiline tegevus on rahvusvaheliselt edenenud tema eelistatud võrgustiku kaudu, mis hõlmab Lyoni, Ateena ja Islandi ülikooli. Ta on külalisena Yale'i ja Princetoni ülikoolide õppetooli hoidja. Tema kõige silmapaistvamate Euroopa-Vahemere piirkonna suhteid käsitlevate teadustööde hulka kuuluvad „L'Union Européenne et le Moyen-Orient” (2004) ning „Federalism in the Middle East and Europe” ajakirjas „Case Western Reserve Journal of International Law” (2003). Mitu tööd tema üllitises „Presidential Papers” (2005) annavad ülevaate Euroopa tähtsusest Lähis-Ida jaoks. Lähemal ajal on oodata raamatu „Euro-Med: Birth of a Continent” valmimist.

„Õppetooli tuntus on ärratanud Liibanonis ja Araabia maailmas suure huvi teistsuguste Euroopa Liidu õpingute ja uuringute vastu, nimelt selliste, mis tuginevad Euroopa „pehmele jõule” omastele väärtustele ja saavutustele.”

Prof. Mallat

Professor Amy Verdun

24 |

Jean Monnet' politoloogia õppetool (alates 2001. aastast) Victoria ülikool, Kanada

Amy Verdun on Victoria ülikooli Jean Monnet' pädevuskeskuse ning Euroopa uuringute programmi asutaja ja juht. Keskus keskendub interdistsiplinaarsusele, koondades õppejõude ja üliõpilasi erinevatelt erialadelt. Professor Verduni juhtimisel on keskus korraldanud väga mitmekesist tegevust, sealhulgas konverentse, ümarlaudu, doktoriloengute sarju, sponsoreerinud üliõpilaste ekskursioone Euroopa Liidu asutustesse ning avalikkust teavitavaid üritusi. Selline Jean Monnet' tegevus on muutnud Victoria ülikooli Kanadas ainulaadseks Euroopa integratsiooni uurimiskeskuseks.

Teadustöö osas on professor Verdun koostanud nime-tamisväärse hulga publikatsioone. Lisaks oma pöördepunktiks kujunenud publikatsioonile „European Responses to Globalization and Financial Market Integration. Perceptions of EMU in Britain, France and Germany ” (2000) on professor Verdun olnud äsja kaasautoriks ja kaastoimetajaks raamatutele, nagu „The Widening Atlantic? Transatlantic Security Relations from Kosovo to Iraq” (2006, toimetatud koos Osvaldo Crociga), „EMU Rules: The Political and Economic Consequences of European Monetary Integration” (2006, toimetatud koos Francisco Torrese ja Hubert Zimmermanniga), „Britain and Canada and their Large Neighboring Monetary Unions” (2006), „Institutional and Policy-making Challenges to the European Union in the Wake of Eastern Enlargement” (2005, toimetatud koos Osvaldo Crociga), “The Political Economy of European Integration: Arguments and Analysis” (2004, koos Eric Jonesiga), ja „The Euro: European Integration Theory and Economic and Monetary Union” (2002).

Rahvusvahelise politoloogiaassotsiatsiooni Euroopa ühinemise teadusliku uurimise komisjoni presidendina täidab professor Verdun ka pöördelist liikumapanevat rolli Euroopa integratsiooni käsitleva teadlikkuse tõstmisel maailma mastaabis.

„Jean Monnet' programm (selle kõigis aspektides) on olnud ülioluline meie Euroopa uuringute programmi loomisel ja edasiarendamisel.”

Prof. Verdun

Professor Catherine Flaesch-Mougin

Jean Monnet' õigusteaduse õppetool (alates 1997. aastast) Rennes'i I ülikool, Prantsusmaa

25

Professor Catherine Flaesch-Mougin juhtimisel laienes Rennes'i I ülikoolis 1998. aastal asutatud Jean Monnet' pädevuskeskus 2005. aastal, et hakata hõlmama Rennes'is kaht ülikooli. Keskus edeneb kuuest Jean Monnet' õppetoolist koosneva meeskonna abil.

Rennes'i Euroopa uuringute keskuse peamised uurimisteed on Euroopa Liidu välissuhted ja Maailma Kaubandusorganisatsiooni seadus. Keskuse sellealane tegevus on andnud tulemuseks arvukalt konverentse ja publikatsioone, sealhulgas välispoliitikat ja Euroopa liidu välismeetmeid kajastav iga-aastane rubriik kogumikus „Annuaire de Droit européen; Les défis d'une adhésion de la Turquie à l'Union européenne” (2006, toimetajaks Edwan Lannon ja Joel Lebullenger), ning „Le partenariat entre l'Union européenne et les Amériques” (1999, toimetanud Catherine Flaesch-Mougin ja Joel Lebullenger). ELi välissuhete õiguslik mõõde on peateemaks ka mahukas „Le droit de l'Union européenne en principes – Liber amicorum en l'honneur de Jean Raux” (2006, toimetanud Catherine Flaesch-Mougin). Hetkel on valmimas vähemalt 15 ELi välissuhteid käsitlevat doktoritööd. Teemale on pühendatud arvukalt kursuseid.

Jean Monnet' pädevuskeskus omistab erilist tähelepanu teadmiste levitamisele ja teadlikkuse tõstmisele Euroopa ühinemiseks kohalikuks kodanikuühiskonnaks. Iga-aastaselt peetakse konverentside seeriat „Les Rendez-vous d'Europe”. Euroopa dokumentatsiooni keskuses leiavad teadlased, üliõpilased ja laiem üldsus vähemalt 12 000 raamatut, 140 ajakirja ning 800 dissertatsiooni ja lõputööd, samuti Euroopa Liidu ametlike dokumentide kogu.

„Pädevuskeskuse olemasolu alates 1998. aastast on olnud oluliseks liikumapanevaks teguriks. See on ergutanud uute kursuste loomist, eriti üliõpilastele, kes muidu Euroopa asjadele ei oleks spetsialiseerunud.”

Prof. Flaesch-Mougin

Jean Monnet' õppejõud, kes on astunud väljapaistvasse avalikku teenistusse

26 |

On palju Jean Monnet' õppejõude, kes aastatepikkuse õpetamise ja teadustöö baasil on astunud avalikku teenistusse, et anda oma panus Euroopa ülesehitamisse. Järgneb valimik Jean Monnet' õppejõududest, kes on astunud avalikku teenistusse.

Jean Monnet' õppejõud ja kõrge avalik teenistus ELi asutustes:

Euroopa Parlament

Prof. José María Gil-Robles
Madridi Complutense ülikool, Euroopa Parlamendi endine president ja saadik

Prof. Jacek Saryusz-Wolski
Varssavi Civitase kolleegium, Euroopa Parlamendi saadik ja väliskomisjoni esimees

Prof. Udo Bullmann
Giesseni ülikool, Euroopa Parlamendi saadik

Prof. Iñigo Mendez de Vigo
Madridi Complutense ülikool, Euroopa parlamendi saadik

Prof. György Schöpflin
Londoni ülikool, Euroopa Parlamendi saadik

Prof. Georgios Papastamkos
Piraeuse ülikool, Euroopa Parlamendi saadik

Prof. Julio Añoveros Trías de Bes
Barcelona ESADEi ärikool, Euroopa Parlamendi endine saadik

Prof. Ursula Braun-Moser
Szczecini ülikool, Euroopa Parlamendi endine saadik

Prof. Manuel Porto
Coimbra ülikool, Euroopa Parlamendi endine saadik

Prof. Carlo Secchi
Bocconi ülikool, Euroopa Parlamendi endine saadik

Prof. José Luis Valverde López
Granada ülikool, Euroopa Parlamendi endine saadik

Euroopa Komisjon

Prof. Peter Balazs
Kesk-Euroopa ülikool, Euroopa Komisjoni endine liige

Prof. Marcelino Oreja
Ülikool San Pablo CEU, Euroopa Komisjoni endine liige

Euroopa Ülemkohus ja Esimese Astme Kohus

Prof. Gil Carlos Rodríguez Iglesias
Madridi Complutense ülikool, Euroopa Ülemkohtu endine esimees

Prof. Antonio Tizzano
Rooma ülikool La Sapienza, Euroopa Ülemkohtu kohtunik ja endine peaadvokaat

Prof. Paolo Mengozzi
Bologna ülikool, Euroopa Ülemkohtu peaadvokaat, endine Esimese Astme Kohtu kohtunik

Prof. Giuseppe Tesaro
Napoli ülikool, Euroopa Ülemkohtu endine peaadvokaat

Euroopa Kontrollikoda

Prof. Juan Manuel Fabra Vallés
Madridi Complutense ülikool, Euroopa Kontrollikoja endine esimees

Euroopa konventsioonid

Prof. Lenka Rovná
Praha Karli ülikool, Tšehhi Vabariigi valitsuse aseesindaja, põhiseaduse lepingu konventsioon

Prof. Jacqueline Dutheil de la Rochère
Pariisi II Panthéon-Assas'i ülikool, Prantsuse valitsuse aseesindaja, ELi põhiõiguste harta konventsioon

Jean Monnet' õppejõud ja kõrge avalik teenistus Euroopa Nõukogu juures:

Prof. Manuel Núñez Encabo
Madridi Complutense ülikool, Parlamentaalse assamblee endine liige, Euroopa Nõukogu

Prof. Anna Wyrozumska
Lodzi ülikool, Euroopa Inimõiguste Kohtu ad hoc kohtunik (Hutten-Czapska Poola riigi vastu), Euroopa Nõukogu

Prof. Andrzej Swiatkowski
Jagiello-nimeline ülikool Krakówis, Euroopa sotsiaalõiguste komitee asepresident, Euroopa Nõukogu

Jean Monnet' õppejõud ja kõrge avalik teenistus riigi tasandil:

27

Valitsus

Prof. Ferenc Madl

Budapesti ülikooli endine president, Ungari

Prof. Dimitri Rupel

Primorska ülikool, välisminister, Sloveenia

Prof. Juan Fernando López Aguilar

Gran Canaria Las Palmase ülikool, endine justiitsminister, Hispaania

Prof. Judit Fazekas Lévy

Miskolci ülikool, justiits- ja õigusminister, Ungari

Prof. Maria Karasinska-Fendler

Lodzi ülikool, endine Euroopa asjade aseminister, Poola

Prof. Sverker Gustavsson

Uppsala ülikool, endine aseriigisekretär haridus- ja kultuuriministriumis, Rootsi

Parlament

Prof. Christiane Lemke

Hannoveri Leibnizi ülikool, Alam-Saksi liidumaa parlamendi juht

Diplomaatiline teenistus

Prof. Stelios Perrakis

Ateena Panteioni ülikool, endine Euroopa asjade peasekretär, Kreeka

Prof. Vinko Kandzija

Rijeka ülikool, endine Horvaatia Vabariigi suursaadik

Prof. Andrea de Gutt

Sant' Anna ülikool, endine õigusosakonna juht, ELi asjade ministeerium, Itaalia

Prof. Anna Wyrozumska

Lodzi ülikool, endine õigus- ja konsulaarasjade juhataja, välisministeerium, Poola

Jean Monnet' õppejõud ja kõrged nõunikukohad ELi tasandil:

Prof. Loukas Tsoukalis

Ateena ülikool, erinõunik, Euroopa Komisjoni ühiskonnapoliitika analüüsi rühm

Prof. Sylvester C.W. Eijffinger

Tilburgi ülikool, Euroopa Parlamendi majandus- ja rahanduskomisjoni majandus- ja rahandusekspertide paneeli liige

Prof. Blanche Souse

Lyoni III ülikool, Euroopa Parlamendi majandus- ja rahanduskomisjoni majandus- ja finantsteenuste ekspertide paneeli liige

Prof. Teresa Freixes

Barcelona autonoomne ülikool, Euroopa Komisjoni sõltumatute põhiõiguste ekspertide ELi võrgustiku liige

Prof. George D. Demopoulos

Ateena ökonomika ja äriülikool, endine majandusnõunik Euroopa Komisjoni majandus- ja rahandusküsimuste peadirektoraadis

Prof. Kay Hailbronner

Konstanz ülikool, pr Simone Veili juhitava liikumisvabadust käsitleva kõrgetasemelise töörühma endine liige

Prof. Justin Greenwood

Robert Gordoni ülikool, „Valge raamatu, valitsemistava” endine ekspertnõunik, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee

Prof. Antonio Bar Cendón

Valencia ülikool, endine ELi Palestiina omavalitsuse valimist ja institutsioneerimist käsitleva projekti õigusnõunik ja kaasdirektor

Prof. José María Beneyto Pérez

Ülikool San Pablo CEU, endine Euroopa Parlamendi Euroopa Rahvapartei (EPP) fraktsiooni peasekretäri asetäitja

Jean Monnet' õppejõud, kes on astunud väljapaistvasse avalikku teenistusse

28 |

Jean Monnet' õppejõud ja kõrged nõunikukohad teistes rahvusvahelistes organisatsioonides:

Prof. John Loughlin

Cardiffi ülikool, ÜRO tõhusa detsentraliseerimise nõuanderühma juhataja – Euroopa Nõukogu sõltumatute kohaliku demokraatia ekspertide komisjoni asepresident

Prof. Stelios Perrakis

Ateena Panteioni ülikool, Euroopa Julgeoleku- ja Koostööorganisatsiooni lepitus- ja vahekohtu vahekohtunik; rahvusvahelise humanitaarvaldkonna uurimiskomisjoni vahendaja ja nõuandja mitmetes kaasustes rahvusvahelises ülemkohtus

Prof. Carlos Jiménez Piernas

Alcalá ülikool, rahvusvahelise ülemkohtu nõunik ja advokaat; Kesk-Ameerika ülemkohtu aukonsultant

Prof. Christoph Vedder

Augsburgi ülikool, Keemiarelva Keelustamise Organisatsiooni erimeelsuste lahendamise komisjoni liige

Prof. Tanel Kerikmäe

Rahvusvaheline Ülikool Audentes, endine Euroopa Nõukogu seaduse kaudu taotletava demokraatia komisjoni raportöör (asendusliige) ja endine Euroopa Nõukogu kuritegevusprobleemide komitee raportöör

Prof. Grigore Silasi

Timișoara lääneülikool, endine Euroopa Nõukogu regionide koja Rumeenia Timise maakonna esindaja

Prof. Fausto de Quadros

Lissaboni ülikool, Euroopa Instituudi kõrge nõukogu Portugali esindaja ja Euroopa Majanduskoostöö- ja

Arenguorganisatsiooni endine liikmesriikide avaliku halduse alane õiguslik nõustaja

Prof. Alberto A. Herrero de la Fuente

endine Maailma Looduskaitseliidu keskkonnaõiguse komisjoni endine liige

Euroopa Komisjon

Jean Monnet: Edulood – Euroopa elukestva õppe heaks

Luxembourg: Euroopa Ühenduste Ametlike Väljaannete Talitus

2008 – 28 lk – 21,0 × 29,7 cm

ISBN 978-92-79-05931-5

ELi trükiste tellimine

Väljaannete talituse trükiseid saab tellida veebipõhisest raamatupoest
EU Bookshop <http://bookshop.europa.eu>.

Trükised väljastatakse Teie valitud müügiesindusest.

Kõikide müügiesinduste nimekirja tellimiseks saatke kiri faksinumbril
(352) 2929 42758.

ÜHESKOOS

AASTAST 1957

NC-77-07-169-ET-C

Väljaannete talitus
Publications.europa.eu

ISBN 978-92-79-05931-5

9 789279 059315